

Alternativní způsoby řešení sporů

Přednáška dne 13. 11. 2007

Petr Lavický

Pojem

- Alternativní způsoby (metody) řešení sporů = Alternative dispute resolution (ADR)
- ADR představují **alternativy** vůči řešení sporů v civilním řízení soudním, tj. jde o **mimosoudní** řešení sporů
- Charakteristickým rysem je jejich **dobrovolnost**; z té mohou existovat výjimky – např. podle některých úprav se strany musí nejprve pokusit urovnat svůj spor smírně; pokud by podaly přímo žalobu, byla by nepřípustná
- **Třetí osoba**, která spor řeší či zprostředkovává jeho řešení, je **nezávislá, nestranná** a na věci **nezúčastněná**

Základní druhy

- Formalizované metody
 - Arbitráž (rozhodčí řízení)
- Neformalizované metody
 - Mediace
 - Konciliace
- Další metody
 - Ombudsman
 - Neutrální posouzení
 - Znalecké posouzení
 - Med-Arb atd.

Použití

■ Arbitráž

- Není-li jedna ze stran ochotna k jednání
- Je-li zapotřebí získat **exekuční titul** jinak než v soudním řízení
- Má-li spor kořeny ve vysoce odborné problematice
- Má-li být řešení sporu rychlé atd.

■ Mediace, konciliace

- Strany chtějí spor odklidit **dohodou**, avšak její dosažení není možné bez spolupůsobení třetí osoby
- Není-li rozhodnutí arbitra pro strany předvídatelné

■ Ombudsman

- Ochrana spotřebitele, pojišťovnictví, bankovníctví

ADR v ČR

- Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů
- Zvláštní úpravy
 - Např. burzovní rozhodčí soud pro rozhodování sporů z burzovních obchodů podle § 28 zákona č. 229/1992 Sb., o komoditních burzách
 - § 19 z. č. 301/1992 Sb., o HK ČR a AK ČR
 - § 72 z. č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu (burzovní rozhodčí soud)
- Zákon č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi

ADR v ČR II.

- Mediace ani konciliace není v ČR upravena
- Výjimkou je:
 - z. č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě; ten však dopadá pouze na urovnání sporu mezi obviněným a poškozeným v souvislosti s trestním řízením
 - § 12 z. č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí (obecní úřad obce s rozšířenou působností může uložit rodičům povinnost využít pomoc odborného poradenského zařízení např. při sporech o úpravu výchovy dítěte nebo o úpravu styku s dítětem)

ADR v ČR III.

- Žádný zákon však mediaci či konciliaci ani výslovně nezakazuje
- Je proto možná na základě nepojmenované smlouvy podle § 51 OZ
- Smlouva musí stanovit, nejen o jaký **druh ADR** půjde (smlouva o mediaci apod.), ale – s ohledem na nedostatek jakékoliv úpravy – též vymežit **minimální procesní pravidla**

Mediace a konciliace

Pojem

- **Neformální řešení sporu za účasti třetí nestranné osoby**
- Předpokladem je **dobrovolnost** (dohoda stran)
- **Konciliace**
 - Konciliátor vede strany ke smírnému urovnání sporu
 - Výsledkem je **dohoda** stran; její znění konciliátor stranám **navrhne** (nemůže ji jim vnutit)
- **Mediace**
 - Podobá se konciliaci (někdy se oba výrazy považují za synonyma, jindy za samostatnou metodu, někdy se konciliace považuje za druh mediace)
 - Výsledkem úspěšné mediace je rovněž **dohoda** stran
 - Rozdíl je v tom, že mediátor **nenavrhuje** stranám znění dohody; je na stranách, aby samy dosáhly řešení

Postavení konciliátora a mediátora

- Nestrannost
- Konciliátor ani mediátor **nemají žádné rozhodovací pravomoci**; tím se liší od rozhodce
- Oba stranám usnadňují dosažení určitého kompromisu, který bude vtělen do dohody; zásahy konciliátora jsou intenzivnější, zejména navíc navrhuje znění dohody
- Výsledkem úspěšné mediace i conciliace není rozhodnutí (jako u arbitráže), ale **dohoda** stran (typicky dohoda o narovnání); ta bude exekučním titulem pouze v případě, že bude pojata do **notářského zápisu se svolením k vykonatelnosti** (§ 71a až § 71c not. řádu)

Úloha mediátora (konciliátora)

- Odstraňování komunikačních problémů
- Zprostředkování výměny informací
- Definování věcných problémů (stanovení sporných bodů, jichž se bude mediace či konciliace týkat)
- Zjišťování zájmů stran
- Zajišťování toho, aby druhá strana znala zájmy a emoce opačné strany a aby se dokázala vžít do jejího postavení
- Vedení jednání tak, aby žádná ze stran neztratila tvář
- Zmírňování nepřiměřených požadavků
- Prozkoumávání možností řešení atd.

Výhody mediace (konciliace)

- **Rychlejší vyřešení sporu**
- **Odbřemenění soudů**, které mají větší prostor věnovat se věcem, které jsou natolik sporné, že je strany nedokáží odklidit dohodou (samy, ani za pomoci třetí osoby – mediátora či konciliátora)
- **Řešení je konsensuální** – obnovení dialogu místo podporování konfrontace → velmi významné v rodinných sporech i v obchodních sporech, neboť vytváří **předpoklady pro další zachování vztahů**

Použití

- Rodinné spory
- Obchodní spory
- Spory v oblasti stavebnictví
- Spory plynoucí z vadného poskytování zdravotní péče
- Spotřebitelské spory
 - Řeší se i elektronicky – např. ECODIR (www.ecodir.org)
 - Electronic **C**Onsumer **D**ispute **R**esolution Platform
 - Spotřebitelé mají k dispozici on-line účinný, rychlý a bezplatný prostředek ochrany pro řešení sporů vzniklých v souvislosti s internetovým obchodováním
 - ECODIR využívá strukturovaného jednání a mediace
 - Používá se bez ohledu na místo, kde se strany nacházejí

Problémy

- Při úpravě mediace je nutno vyřešit přinejmenším
 - **Důvěrnost** mediace, včetně otázky případného svědectví mediátora v následujícím soudním sporu
 - **Výkon dohod** uzavřených v rámci mediace
 - **Stavění běhu lhůt** (promlčecích, preklusivních, vydržecích)
- Žádoucí je též využít motivační funkce soudních poplatků

Další informace o mediaci v ČR

- Blíže viz www.amcr.cz – webové stránky Asociace mediátorů České republiky

Mediace a konciliace v EU

- Zelená kniha o alternativních způsobech řešení sporů v oblasti občanského a obchodního práva
- Evropský kodex chování pro mediátory
- Návrh směrnice EP a Rady o některých aspektech mediace v občanských a obchodních záležitostech (2004)
- Problém českých překladů: hovoří se nesprávně o zprostředkování, nikoliv o mediaci
- Blíže viz http://ec.europa.eu/civiljustice/adr/adr_ec_cs.htm

Ombudsman

- Ombudsman je nestrannou třetí osobou
- Výsledkem jeho činnosti není rozhodnutí (jako u arbitráže) ani dohoda (jako u mediace a conciliace), ale **nezávazné stanovisko**
- Používá se např. pro řešení stížností spotřebitelů v oblasti bankovníctví, pojišťovnictví, v poštovních, železničních a telekomunikačních službách

Rozhodčí řízení (arbitráž)

Pojem

- Rozhodce (rozhodčí soud) je **nestrannou** a na věci **nezúčastněnou třetí osobou**
- Rozhodce (rozhodčí soud) není součástí státního aparátu, tj. **není nositelem soudní moci**
- Na rozdíl od soudního řízení, které je veřejné, je arbitráž **soukromá (neveřejná)**
- Pravomoc k projednání a rozhodnutí sporu je založena **rozhodčí smlouvou**, uzavřenou stranami (prvek dobrovolnosti); rozhodčí smlouvou dochází k fakultativnímu smluvnímu **přenesení pravomoci** z civilního soudu na rozhodce
- Výsledkem rozhodčího řízení je **rozhodnutí** (rozhodčí nález), které je pro obě strany závazné a může sloužit jako **exekuční titul**

Formy rozhodčího řízení

- **Institucionální arbitráž (stále řízení)**
 - Odehrává se před stálými rozhodčími orgány (srov. §13 ZRŘ)
 - Např. Rozhodčí soud při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR
 - Stále rozhodčí orgány zpravidla vydávají procesní řády, v nichž upravují průběh arbitráže; těmto pravidlům se musejí strany podříditi
- **Arbitráž ad hoc (příležitostná)**
 - Spor rozhodne rozhodce jmenovaný pro tento konkrétní případ
 - Strany mají větší kontrolu nad průběhem arbitráže (nemusí se podříditi určitému procesnímu řádu, ale mohou si stanovit vlastní pravidla rozhodčího řízení)

Druhy rozhodčího řízení

- Všeobecné
 - Jakékoliv majetkové spory
- Specializované
 - Pouze určité druhy majetkových vztahů (např. řízení před burzovním rozhodčím soudem ze sporu vzniklého z obchodování na komoditní burze)

Rozhodčí řízení v platné právní úpravě

Z. č. 216/2004 Sb., o rozhodčím
řízení a o výkonu rozhodčích nálezů

Věci projednávané v rozhodčím řízení – pozitivní vymezení

- **Majetkový spor**
- K projednání tohoto sporu musí být dána **civilní soudní pravomoc** (§ 7 odst. 1 OSŘ), tj. musí jít o soukromoprávní spor
- Strany mohou ohledně tohoto sporu uzavřít **smír** (§ 99 OSŘ), tj. připouští-li to povaha věci
 - Spor vznikl z takového vztahu, který si mohou účastníci dispositivně upravit

Věci projednávané v rozhodčím řízení – negativní vymezení

- Nesmí jít o **incidenční spor**, vzniklý v souvislosti s výkonem rozhodnutí nebo konkursem a vyrovnání, včetně exekučního a insolvenčního řízení
 - Rozhodce např. nemůže rozhodnout o vylučovací žalobě apod.
- Majetkové spory, ohledně nichž **nelze uzavřít smír** (např. otázky osobního stavu; věci, ohledně nichž lze zahájit řízení i bez návrhu)
- Spory **nemajetkové (osobní) povahy**

Založení pravomoci rozhodce

- Rozhodčí smlouvou
 - Smlouvou o rozhodci
 - Týká se jednotlivého, již vzniklého sporu
 - Rozhodčí doložkou
 - Týká se všech sporů, které by v budoucnu vznikly z určitého právního vztahu nebo z vymezeného okruhu právních vztahů
- Rozhodčí smlouvou strany (podmíněně) odnímají pravomoc soudu a zakládají pravomoc rozhodce

Rozsah pravomoci

- Pravomoc rozhodce se vztahuje (§ 2 odst. 4)
 - Na právní vztahy, na něž rozhodčí smlouva dopadá přímo
 - Na „právní platnost těchto právních vztahů“ – nesmyslná formulace
 - Na právní vztahy související
 - Náhrada škody
 - Vydání bezdůvodného obohacení apod.

Strany rozhodčího řízení

- Rozhodčí smlouvu mohou uzavřít
 - Fyzické osoby
 - Právnícké osoby
 - Soukromoprávní
 - Veřejnoprávní, vyjma veřejných neziskových ústavních zdravotnických zařízení zřízených podle z. č. 245/2006 Sb. (problematické z hlediska principu rovnosti)
- Rozhodčí smlouva zavazuje též právní nástupce (universální i singulární); pravidlo je však dispositivní (§ 2 odst. 5)

Judikatura

- R 37/2006: „**Rozhodčí doložka**, sjednaná pozdějším úpadcem podle § 2 odst. 2 písm. b) zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, **se vztahuje také na správce konkursní podstaty**, který v průběhu konkursu uplatňuje pohledávku z právního vztahu, jehož se rozhodčí doložka týká.“

Obsah rozhodčí smlouvy

■ Obligatorní

- Označení stran
- Vymezení již vzniklého sporu, který má být řešen, případně vymezení právního vztahu nebo okruhu právních vztahů, z nichž by mohly v budoucnu spory vznikat

■ Fakultativní

- Zpravidla počet i osoby rozhodců, případně způsob jejich určení
- Vyloučení závaznosti smlouvy pro právní nástupce
- Sudiště
- Procesní pravidla (§ 19 odst. 1); to je možné pouze u arbitráže ad hoc
- Pověření rozhodců rozhodnout spor podle zásad spravedlnosti, nikoliv podle hmotného práva
- Dohoda o možnosti přezkumu rozhodčího nálezu atd.

Judikatura

- NS sp. zn. 32 Odo 95/2006: „I. V případě, že konkrétní rozhodčí smlouva nestanoví způsob určení rozhodců, stanoví jej podpůrně ustanovení § 7 zákona č. 216/1994 Sb., v platném znění, podle nějž každá strana jmenuje jednoho rozhodce a tito rozhodci volí předsedajícího rozhodce.

II. Pravidla (postup řízení), kterými se rozhodci mají řídit ve smyslu ustanovení § 19 zákona č. 216/1994 Sb., v platném znění, nejsou podstatnou náležitostí rozhodčí doložky.“

Zánik účinků rozhodčí smlouvy

- Dvoustranným právním úkonem
 - Dohodou účastníků o zrušení rozhodčí smlouvy
 - Dohodou účastníků o zrušení hlavní smlouvy (rozhodčí smlouva je na ní závislá, a proto sama o sobě neobstojí)
- Uplynutím doby
- Zrušením rozhodčího nálezu podle § 31 písm. a) a b) (ve spojení s § 34 odst. 1); nespočívá-li důvod zrušení rozhodčího nálezu ve vadách samotné rozhodčí smlouvy „zůstává rozhodčí smlouva v platnosti“, tj. její účinky zůstávají zachovány (§ 34 odst. 2)

Povaha rozhodčí smlouvy

- Rozhodčí smlouva je dvoustranným **procesním** úkonem
- **Nejde o úkon hmotněprávní, ani smíšený**; smlouva je obecným právním institutem, uplatňujícím se jak v právu soukromém, tak veřejném
- Její platnost proto nelze posuzovat přímo podle ustanovení hmotněprávních předpisů, ale podle předpisů **procesních**; **hmotného práva se použije pouze analogicky pro vyplnění mezer** (a to pouze tam, kde to veřejnoprávní povaha civilního procesu připouští)

Podání žaloby k civilnímu soudu I.

- I přes uzavření rozhodčí smlouvy je možné věc projednat v civilním řízení soudním
- Podá-li jedna ze stran sporu, na nějž dopadá (platná) rozhodčí smlouva, žalobu k civilnímu soudu, soud věc neprojednává a řízení zastaví (§ 106), namítne-li žalovaný existenci rozhodčí smlouvy při prvním úkonu ve věci samé (ve vyjádření k žalobě)
- Nevznesl-li žalovaný námitku existence rozhodčí smlouvy, musí soud věc projednat
- Soud věc projedná i tehdy, vznesl-li sice žalovaný tuto námitku, avšak poté obě strany prohlásily, že na rozhodčí smlouvě **netrvají**

Podání žaloby k civilnímu soudu II.

- Soud věc projedná v civilním řízení též tehdy, je-li zde sice včasná námitka existence rozhodčí smlouvy, avšak
 - Věc nemůže být podle práva ČR podrobena rozhodčí smlouvě
 - Rozhodčí smlouva je neplatná nebo neexistuje
 - Projednání věci v rozhodčím řízení přesahuje rámec pravomoci rozhodců, který jim rozhodčí smlouva přiznává
 - Rozhodčí soud se již odmítl věci zabývat

Následky zastavení civilního řízení podle § 106 OSŘ

- Bude-li návrh na zahájení rozhodčího řízení podán do 30 dnů od doručení usnesení o zastavení civilního řízení soudního, zůstávají právní účinky původní žaloby, podané k civilnímu soudu, zachovány (praktické zejm. ohledně stavění lhůt)

Judikatura

- R 37/2006: „Zastaví-li soud řízení podle ustanovení § 106 odst. 1 o. s. ř., **nerozhoduje o postoupení věci rozhodci.**

Dovolání proti rozhodnutí odvolacího soudu, jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně o zastavení řízení bylo § 106 odst. 1 o. s. ř., **je přípustné** podle § 239 odst. 2 písm. a) o. s. ř.“

Předpoklady pro výkon funkce rozhodce

- Rozhodcem může být fyzická osoba, která je
 - Zletilá
 - Plně způsobilá k právním úkonům (u cizince viz § 4 odst. 2)
 - Ve výkonu funkce rozhodce ji nebrání zvláštní předpis
 - Právníké vzdělání se nevyžaduje
- Rozhodce musí svou funkci písemně přijmout; k tomu jej nikdo nemůže nutit
- Rozhodce musí být nezávislý a nestranný
 - Je vyloučen pro podjatost (§ 8, § 11, § 12)

Určení rozhodce

- Počet rozhodců musí být vždy **lichý**
- Primárně rozhodčí smlouvou
- Podpůrně podle zákona
 - Každá strana jmenuje 1 rozhodce, a ti pak zvolí předsedajícího rozhodce
 - Není-li rozhodce jmenován nebo zvolen, jmenuje jej soud (§ 9; dále srov. § 120 odst. 2 OSŘ)
- Má-li věc projednat a rozhodnout podle rozhodčí smlouvy stálý rozhodčí soud (institucionální arbitráž), upravuje otázky jmenování rozhodců a jejich počet řád tohoto rozhodčího soudu (§ 13 odst. 2)

Zahájení rozhodčího řízení

- Řízení se zahajuje žalobou
- Řízení je zahájeno
 - Dnem, kdy žaloba došla stálému rozhodčímu soudu
 - Dnem, kdy došla předsedajícímu rozhodci u arbitráže ad hoc, nebo kterémukoliv jmenovanému rozhodci, není-li předsedající rozhodce dosud určen nebo jmenován
- Na náležitosti rozhodčí žaloby a odstraňování jejích vad se subsidiárně použije OSŘ (§ 30 ZRŘ)
- Zahájení rozhodčího řízení má **tytéž účinky, jako zahájení civilního řízení soudního** (zejm. stavění lhůt)
- Účinky zůstávají zachovány i v případě, že rozhodci posléze popřou svou pravomoc, nebo bude zrušen rozhodčí nález, bude-li žaloba u soudu podána do 30 ode dne doručení rozhodnutí o popření pravomoci nebo o zrušení nálezu

Námitka nedostatku pravomoci

- Rozhodci jsou oprávněni rozhodovat o své pravomoci
- Námitku nedostatku pravomoci z důvodu neexistence, neplatnosti nebo zániku rozhodčí smlouvy může strana vznést **nejpozději při prvním úkonu v řízení, týkajícím se věci samé** (u žalovaného jde o vyjádření k žalobě); později nelze tuto námitku uplatnit, a to ani jako důvod zrušení rozhodčího nálezu
- Výjimkou je námitka nedostatku pravomoci z důvodu, že **ve věci vůbec nebylo možno uzavřít rozhodčí smlouvu**; tu je možno vznést i později
- Důsledkem vyslovení nedostatku pravomoci je **zastavení rozhodčího řízení**

Procesní pravidla dopadající na průběh řízení

- Jde-li o arbitráž ad hoc
 - Strany se mohou na procesních pravidlech **dohodnout**
 - Procesní pravidla může **stanovit předsedající rozhodce**, je-li k tomu zmocněn stranami nebo všemi rozhodci
 - **Není-li takové dohody**, postupují rozhodci způsobem, který považují za **vhodný**
- Jde-li o institucionální arbitráž, podřizují se strany **dispozitivně procesnímu řádu stálého rozhodčího soudu** (§ 13 odst. 3)
- **Podpůrně se použije OSŘ**

Judikatura

- NS sp. zn. 20 Cdo 1612/2006: „1. Doručování rozhodnutí stranám není součástí postupu, kterým rozhodci vedou řízení. Stranám (rozhodcům) je umožněno disponovat s procesními pravidly týkajícími se postupu v řízení od okamžiku jeho zahájení do okamžiku ukončení rozhodčího řízení.
2. Do okruhu procesních otázek, jejichž úprava je v dispozici stran (rozhodců), doručování rozhodnutí zásadně nepatří. Mají-li nastat účinky právní moci a vykonatelnosti ve stejném rozsahu jako v případě soudního rozhodnutí, je nezbytné trvat na dodržení pravidel, jimiž se řídí doručování rozhodnutí vydaných v občanském soudním řízení.“
- Pochybný názor; jaký věcný důvod brání tomu, aby si strany dohodly i pravidla doručování?

Zásady řízení

- Zásada rovnosti stran
- Zásada dispoziční
 - Včetně možnosti dohodnout se na procesních pravidlech a na pravidlech, podle nichž se sporná věc posoudí (pravidla spravedlnosti)
- Zásada ústnosti (dispositivní)
- Zásada neveřejnosti

Dokazování

- Rozhodci mohou vyslýchat svědky, znalce a strany, jen když se k nim **dobrovolně** dostaví a poskytnou výpověď; rozhodci nejsou nositeli veřejné moci a **nemohou proto tyto osoby nutit k tomu, aby se dostavily** (nelze je např. předvést nebo jim uložit pořádkovou pokutu)
- Jiné důkazy mohou provádět rovněž jen tehdy, jsou-li jim poskytnuty
- Tento nedostatek je nahrazován **pomocnou funkcí obecných soudů**, která se projevuje mj. v tom, že procesní úkony, které nemohou rozhodci sami provést, provede na jejich **dožádání** soud; soud je povinen dožádání vyhovět, nejde-li o procesní úkon podle zákona nepřípustný

Rozhodnutí

- Rozhodčí nález
 - Rozhodnutí ve věci samé
 - Podpůrně platí § 157 OSŘ, jinak § 25 ZRŘ
 - Rozhodčí nález musí být odůvodněn (dispositivní)
 - Věc samu rozhodci posuzují podle
 - Hmotného práva, které je pro spor rozhodné
 - Zásad spravedlnosti, pokud je k tomu strany výslovně pověřily
- Usnesení

Přezkum rozhodčího nálezu

- Rozhodnutí je zásadně konečné
- **Strany se však mohou na možnosti přezkumu dohodnout**
- Neujednají-li si něco jiného, musí být žádost o přezkoumání zaslána druhé straně do 30 dnů ode dne, kdy byl straně žádající o přezkoumání doručen rozhodčí nález

Účinky rozhodčího nálezů

- Rozhodčí nález, který byl doručen a o jehož přezkoumání nelze žádat nebo u něhož již lhůta k žádosti o přezkum uplynula, nabývá „účinku pravomocného soudního rozhodnutí a je soudně vykonatelný“, tj. je
 - Pravomocný
 - Konečný
 - Závazný a nezměnitelný (zakládá překážku věci pravomocně rozhodnuté)
 - Vykonatelný (ovšem po uplynutí lhůty k plnění); je tedy exekučním titulem v řízení o výkon rozhodnutí podle OSŘ i v exekučním řízení

Zrušení rozhodčího nálezu soudem I.

- Byl-li nálezn vydán ve věci, o níž nelze uzavřít platnou rozhodčí smlouvu
 - Zruší-li soud rozhodčí nálezn z tohoto důvodu, věc sám po právní moci rozhodnutí projedná a rozhodne; předpokladem je návrh některé ze stran
- Rozhodčí smlouva je z jiných důvodů **neplatná, nebo byla zrušena, anebo se na dohodnutou věc nevztahuje**
 - Důvodem pro zrušení je pouze tehdy, uplatnila-li jej strana dříve, než v rozhodčím řízení začala jednat ve věci samé
 - Zruší-li soud rozhodčí nálezn z tohoto důvodu, věc sám po právní moci rozhodnutí projedná a rozhodne; předpokladem je návrh některé ze stran
- Ve věci se zúčastnil **rozhodce, který nebyl ani podle rozhodčí smlouvy, ani jinak povolán k rozhodování, nebo neměl způsobilost být rozhodcem**
 - Důvodem pro zrušení je pouze tehdy, uplatnila-li jej strana dříve, než v rozhodčím řízení začala jednat ve věci samé
 - Rozhodčí smlouva zůstává v platnosti; rozhodci, kteří věc projednávali a rozhodovali, jsou však z nového projednávání a rozhodování vyloučeni

Zrušení rozhodčího nálezu soudem

II.

- **Rozhodčí nález nebyl usnesen většinou rozhodců**
 - Rozhodčí smlouva zůstává v platnosti; rozhodci, kteří věc projednávali a rozhodovali, jsou však z nového projednávání a rozhodování vyloučeni
- **Straně nebyla poskytnuta možnost věc před rozhodci projednat**
 - Rozhodčí smlouva zůstává v platnosti; rozhodci, kteří věc projednávali a rozhodovali, jsou však z nového projednávání a rozhodování vyloučeni
- **Rozhodčí nález odsuzuje stranu k plnění, které oprávněný nežádal, nebo k plnění podle tuzemského práva nemožnému či nedovolenému**
 - Rozhodčí smlouva zůstává v platnosti; rozhodci, kteří věc projednávali a rozhodovali, jsou však z nového projednávání a rozhodování vyloučeni
- **Jsou-li dány důvody obnovy řízení podle OSŘ**
 - Rozhodčí smlouva zůstává v platnosti; rozhodci, kteří věc projednávali a rozhodovali, jsou však z nového projednávání a rozhodování vyloučeni
- **Lhůta: 3 měsíce od doručení rozhodčího nálezu; v posledním případě platí § 233 OSŘ**

Zastavení výkonu rozhodnutí

- § 268 OSŘ, § 35 ZRŘ
- Byl-li rozhodčí nálezn vydán ve věci, o níž nelze uzavřít platnou rozhodčí smlouvu
- Rozhodčí nálezn nebyl usnesen většinou rozhodců
- Rozhodčí nálezn odsuzuje stranu k plnění, které oprávněný nežádal, nebo k plnění podle tuzemského práva nemožnému či nedovolenému
- Strana, která musí mít zákonného zástupce, nebyla v řízení takovým zástupcem zastoupena a její jednání nebylo ani dodatečně schváleno
- Ten, kdo vystupoval v rozhodčím řízení jménem strany nebo jejího zákonného zástupce, nebyl k tomu zmocněn a jeho jednání nebylo ani dodatečně schváleno

Finanční arbitr

Z. č. 229/2002 Sb., o finančním
arbitrovi

Působnost

- Zvláštní druh rozhodčího řízení
- Týká se (zhruba řečeno) pouze sporů vznikajících mezi bankami a jejich klienty v souvislosti s
 - Převodem peněžních prostředků
 - Elektronickými platebními prostředky